

- Δράσεις
- Παρουσιάσεις
- Συνεντεύξεις
- Ειδήσεις
- Εκδηλώσεις
- Νέα λήμματα & τεκμήρια

Ειδήσεις Φιλοβίβλων

15ΗΜΕΡΗ
ΕΚΔΟΣΗ

ΤΕΥΧΟΣ 2
15η Νοεμβρίου 2022

www.aboutlibraries.gr

Μετά το πρώτο τεύχος *Ειδήσεις Φιλοβίβλων* (1.11.2022), το οποίο ξεκινά με το «Εκδοτικό σκεπτικό» που υπογράφουν η Εύη Σαχίνη και ο Κ.Σπ. Στάικος, το παρόν τεύχος περιλαμβάνει, εκτός των άλλων, την αναγγελία δύο σημαντικών συνεργασιών:

1. Την εισαγωγή και προώθηση του ιστότοπου «Περί Βιβλιοθηκών» στην εκπαίδευση, μέσω των Αρσακείων Σχολείων, τα οποία, να επισημάνουμε εδώ, διαθέτουν παραρτήματα στην Ελλάδα και στα Τίρανα. Κατά την παρουσίαση του ιστότοπου στην κεντρική βιβλιοθήκη των Αρσακείων Ψυχικού, παρουσία του προέδρου κ. Γεώργιου Μπαμπινιώτη και στελεχών της εκπαίδευσης, κατέστη σαφές ότι το υλικό που συγκεντρώνεται –λήμματα και εικονογράφηση– έχει πολλά να προσφέρει στη διάδοση της γνώσης και στη σύζευξή της με τους αρχαίους πολιτισμούς.
2. Τη συνεργασία με το Ίδρυμα Σύλβιας Ιωάννου, που μπορεί να θεωρηθεί κατά κάποιον τρόπο συνέχεια παλαιότερης συνεργασίας με τον Κ.Σπ. Στάικο για τη διοργάνωση εκθέσεων που σκοπό είχαν την προβολή, σε επιστημονικό επίπεδο, της προσωπικής συλλογής της κας Σύλβιας Ιωάννου στην Αθήνα και τη Λευκωσία. Το ψηφιοποιημένο πλέον περιεχόμενο της συλλογής του Ιδρύματος εμπίπτει ακριβώς στη θεματολογία του «Περί Βιβλιοθηκών», προσφέροντας έτσι μοναδικό υλικό για τον εμπλουτισμό του. Θα είναι χρήσιμη λοιπόν η καταγραφή του χρονικού των βιβλιοθηκών που ιδρύθηκαν στην Κύπρο από την αρχαιότητα έως και σήμερα.

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ &
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ

ΚΗΠΟΣ ΦΙΛΟΒΙΒΛΩΝ

Οι φωτογραφίες απεικονίζουν χώρους από το εσωτερικό της Βιβλιοθήκης των Αρσακείων Ψυχικού.

Το πρόγραμμα «Περί Βιβλιοθηκών» περνάει στην Εκπαίδευση με πιλοτική εφαρμογή στα Αρσάκεια Σχολεία

ΩΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΩΝ ΑΡΣΑΚΕΙΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ πήρα την πρωτοβουλία να οργανώσουμε την Παρασκευή 14 Οκτωβρίου 2022 το πρωί στη Βιβλιοθήκη των Αρσακείων Ψυχικού το «Περί Βιβλιοθηκών» διαδικτυακό πρόγραμμα του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης (ΕΚΤ) σε συνεργασία με τον κ. Κώστα Στάικο, επιφανή ιστορικό του βιβλίου και των βιβλιοθηκών ένα πρόγραμμα που είναι πλέον επισκέψιμος και αξιοποιήσιμος από το ευρύτερο κοινό Ιστότοπος.

Αυτόν τον ιστότοπο παρουσίασαν ο κ. Κ. Στάικος και η κ. Εύη Σαχίνη, διευθύντρια του ΕΚΤ, στον χώρο του αναγνωστηρίου της Βιβλιοθήκης των Αρσακείων Ψυχικού, σε στελέχη των Αρσακείων Σχολείων (επόπτρια, συντονιστές, διευθυντές, υποδιευθυντές,) με σκοπό την κατανόηση της σημασίας του συγκεκριμένου έργου, ώστε να εκπονηθούν με βάση αυτό προγράμματα και δραστηριότητες για τους μαθητές των Σχολείων της Φ.Ε. για να συνειδητοποιηθεί η αξία

των Βιβλιοθηκών, να καλλιεργηθεί η αγάπη για το βιβλίο και να ενδυναμωθεί η σχέση των μαθητών με τις Βιβλιοθήκες και τη φιλαναγνωσία.

Ο κ. Στάικος (ο οποίος είναι εταίρος της Φιλεκπαιδευτικής Εταιρείας και γνωρίζει τον χώρο της Βιβλιοθήκης Ψυχικού από πρώτο χέρι, αφού η σημερινή του διαμόρφωση βασίστηκε σε δικά του σχέδια) μίλησε για όλες τις φάσεις δημιουργίας του εν λόγω ψηφιακού χώρου και έκανε μια αναδρομή στο πλούσιο εκδοτικό έργο του για τον κόσμο των Βιβλιοθηκών, από τη μακρινή αρχαιότητα μέχρι σήμερα, δείχνοντας πλήθος σχετικών τεκμηρίων και αναδεικνύοντας το πολύπλευρο ενδιαφέρον για αυτό σε διεθνές επίπεδο.

Η κ. Σαχίνη, ψυχή του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης, στη δική της ομιλία παρουσίασε τη δραστηριότητα του ΕΚΤ και τον ρόλο που διαδραματίζει στην ανάδειξη της επιστημονικής έρευνας, του βιβλίου και του πολιτιστικού περιεχομένου και εξήγησε την προσωπική της σχέση με τις Βιβλιοθήκες και τη συμβολή του ΕΚΤ στη δημιουργία τεχνικής υποδομής και υλοποίησης του ιστότοπου aboutlibraries.gr.

Ακολούθως, ο υπεύθυνος των Βιβλιοθηκών των Αρσακείων κ. Γ. Τράπαλης πραγματοποίησε σύντομη διαδικτυακή περιήγηση στη δομή και στο περιεχόμενο του ιστοτόπου και αναφέρθηκε στη συνεργασία των Βιβλιοθηκών των Αρσακείων με το ΕΚΤ μέσω του προγράμματος openABEKT καθώς και σε συγκεκριμένες προτάσεις για διαδραστικές και άλλες δραστηριότητες που θα εκπονηθούν από τους βιβλιοθηκονόμους των Αρσακείων για την αξιοποίηση του ιστοτόπου.

Τέλος, μίλησε ο γράφων ο οποίος τόνισε τη σημασία του βιβλίου και της ανάγνωσης στην όλη συγκρότηση του μαθητή και του ανθρώπου ευρύτερα και σημείωσε

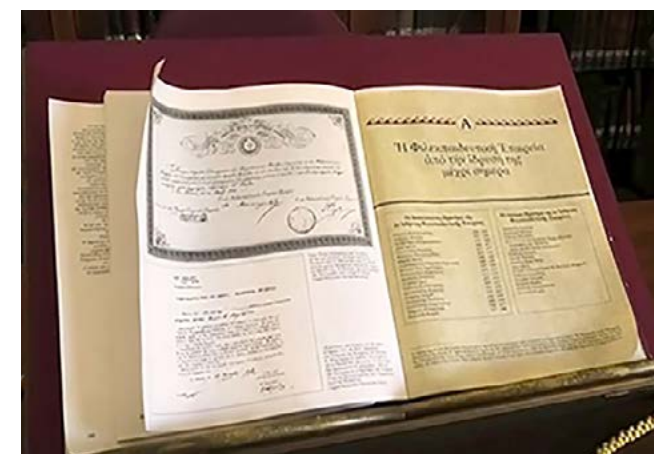
“ ότι ο ελληνικός πολιτισμός είναι πολιτισμός του γραπτού λόγου. Τόνισε επίσης ότι το βιβλίο προϋποθέτει τη γραφή και η γραφή το αλφάβητο, η επινοήση δε του ελληνικού αλφαβήτου —ενός εύκολου, οικονομικού και λειτουργικού αλφαβήτου 24 μόνο γραμμάτων— βοήθησε στην αποτύπωση, τη διάσωση και τη διάδοση του ελληνικού πολιτισμού μέσω του θησαυρού των ελληνικών κειμένων.

Ο παράδεισος, σύμφωνα με τον Μπόρχες, θα μπορούσε να έχει τη μορφή Βιβλιοθήκης

Η εκδήλωση ολοκληρώθηκε με συζήτηση και με τη συμφωνία για

στενότερη και συστηματικότερη συνεργασία των Αρσακείων με το ΕΚΤ, τον κ. Στάικο και τον Κήπο των Φιλοβιβλίων.

Ο παράδεισος, σύμφωνα με τον Μπόρχες, θα μπορούσε να έχει τη μορφή Βιβλιοθήκης. Έναν τέτοιο «παράδεισο» δημιούργησε ο αρχιτέκτονας και ιστορικός του βιβλίου Κωνσταντίνος Στάικος, συγκεντρώνοντας πλήθος πηγών και δεδομένων για τις Βιβλιοθήκες του κόσμου σε μια πρωτότυπη διαδικτυακή εγκυκλοπαίδεια και τύχη αγαθή το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης με την ευαισθησία και τη γνώση τέτοιων μεγάλων θεμάτων της διευθύντριας κ. Εύης Σαχίνη πήρε τη μορφή ιστότοπου που μπορεί να αξιοποιηθεί πλέον και στη σχολική Εκπαίδευση.

Καθηγητής Γ. Μπαμπινιώτης
Πρόεδρος των Αρσακείων Σχολείων

Επάνω: Βιβλία από τη Συλλογή του Ιδρύματος Σύλβιας Ιωάννου.

Κάτω: Η αρχική σελίδα της Ψηφιακής Βιβλιοθήκης στον ιστότοπο του Ιδρύματος.

Η Συλλογή του Ιδρύματος Σύλβιας Ιωάννου

ΜΕ ΔΕΔΟΜΕΝΟ ΟΤΙ Η ΚΥΠΡΟΣ αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της ελληνικής ιστορίας από τους αρχαίους χρόνους, με μνημεία της τέχνης και του λόγου, που σηματοδοτούν την εξέλιξη του ελληνικού πολιτισμού, ιδανικότερη σύνδεση του ιστότοπου «Περί Βιβλιοθηκών» με το Ίδρυμα Σύλβιας Ιωάννου δεν θα μπορούσε να υπάρξει.

Το Ίδρυμα διαθέτει ήδη μια αξιόλογη ψηφιακή βιβλιοθήκη με βιβλία και χάρτες περί Κύπρου, ελεύθερα προσβάσιμη μέσω της ιστοσελίδας του.

Η ψηφιακή βιβλιοθήκη, η οποία διαρκώς εμπλουτίζεται, περιλαμβάνει μέχρι στιγμής 140 τίτλους έργων και 90 σπάνιους χάρτες, συμβάλλοντας στην εξ αποστάσεως έρευνα και προσφέροντας προς μελέτη σπάνιες εκδόσεις και χάρτες. Τροφοδοτείται από τη Συλλογή του Ιδρύματος Σύλβιας Ιωάννου, την πλουσιότερη ίσως ιδιωτική συλλογή παγκοσμίως, με επίκεντρο την Κύπρο. Βεβαίως η γεωγραφική θέση της Κύπρου και η σύνδεσή της με την Ελλάδα οδηγούν στον εμπλουτισμό της Συλλογής και με τεκμήρια τα οποία καλύπτουν γενικότερα τον χώρο της ανατολικής Μεσογείου.

Από την έκδοση: Bartolommeo dalli Sonetti, *Al Divo Cinquecento cinque e diece...*, Βενετία, Gulielmus Anima Mía Tridenensis, π. 1485. (B.1705)

Η Συλλογή του Ιδρύματος Σύλβιας Ιωάννου φιλοξενεί περισσότερους από 3.000 τίτλους εντύπων, χειρογράφων και χαρτών, σχετικά με την Κύπρο ως επί το πλείστον. Ορισμένα έντυπα χρονολογούνται στις απαρχές της τυπογραφίας και προοδευτικά φτάνουν μέχρι τις αρχές του 20ού αιώνα. Παλαιότερο είναι το αρχέτυπο έκδοσης 1477, όπου περιέχεται το προσκύνημα του Ludolphus von Sudheim (ή Suchem) στους Αγίους Τόπους, διαθέσιμο στην ψηφιακή βιβλιοθήκη. Πρωτότυπα περιηγητικά κείμενα και ιστορικά τεκμήρια, ταξιδιωτικές αναφορές και δοκίμια, άτλαντες, νησολόγια και κοσμογραφίες έχουν πλέον τη θέση τους στη Συλλογή του Ιδρύματος, καλύπτοντας μεγάλο εύρος τομέων που αφορούν ιδιαίτερα στην Κύπρο.

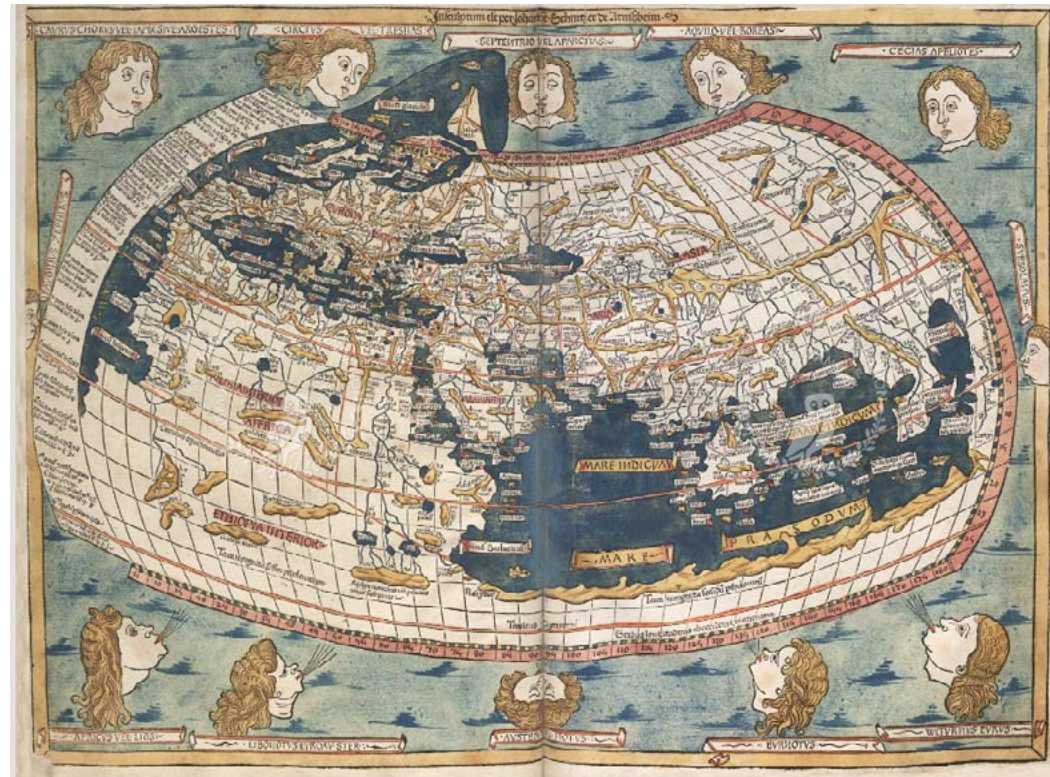

Από την έκδοση: Αρχιμανδρίτης Κυπριανός, *Ιστορία Χρονολογική της Νήσου Κύπρου...*, Βενετία, Νικόλαος Γλυκός, 1788. (B.2265)

Περιηγητισμός και προσκυνηματικό ταξίδι, ιστορία, γεωγραφία, χαρτογραφία και χωρογραφία αντιπροσωπεύονται από έργα όπως οι αφηγήσεις των Bernhard von Breydenbach, Kristof Harant και Felix Fabri, ορισμένα φυλλάδια της περιόδου του ενετοτουρκικού πολέμου και η ιστορία του Contarini, η αρχέτυπη έκδοση του νησολογίου του Bartolommeo dalli Sonetti και τα χειρόγραφα νησολογία των Antonio Millo και Piri Reis, η υπέροχα εικονογραφημένη αρχέτυπη έκδοση της Κοσμογραφίας του Κλαύδιου Πτολεμαίου, και η σπάνια λατινική έκδοση της Γεωγραφίας του Στράβωνα, καθώς και ειδικές εκδόσεις περί Κύπρου όπως η χρονολογική ιστορία της νήσου από τον αρχιμανδρίτη Κυπριανό και η μελέτη για την κυπριακή

διάλεκτο από τον Mondry Beaudouin. Η Συλλογή διαθέτει επίσης ποικίλους έντυπους χάρτες της Κύπρου, και ορισμένους μοναδικούς, όπως ένα σύνολο περίτεχνα διακοσμημένων χαρτών σε περγαμνή από τον Giovanni Battista Cavallini, και έναν χειρόγραφο οθωμανικό χάρτη της Μεσογείου (17ου-18ου αιώνα).

γραμμένα σε 11 ευρωπαϊκές γλώσσες. Φυσικό περιβάλλον, κοινωνία, θρησκεία, πολιτισμός, οικονομία και θεσμοί, ιστορία και αρχαιολογία είναι μερικά μόνο από τα θέματα που προσφέρονται για περαιτέρω διερεύνηση. Η αναζήτηση στην πλατφόρμα γίνεται με λέξεις-κλειδιά, με θεματικές κατηγορίες ή και με βιβλιογραφικά κριτήρια.

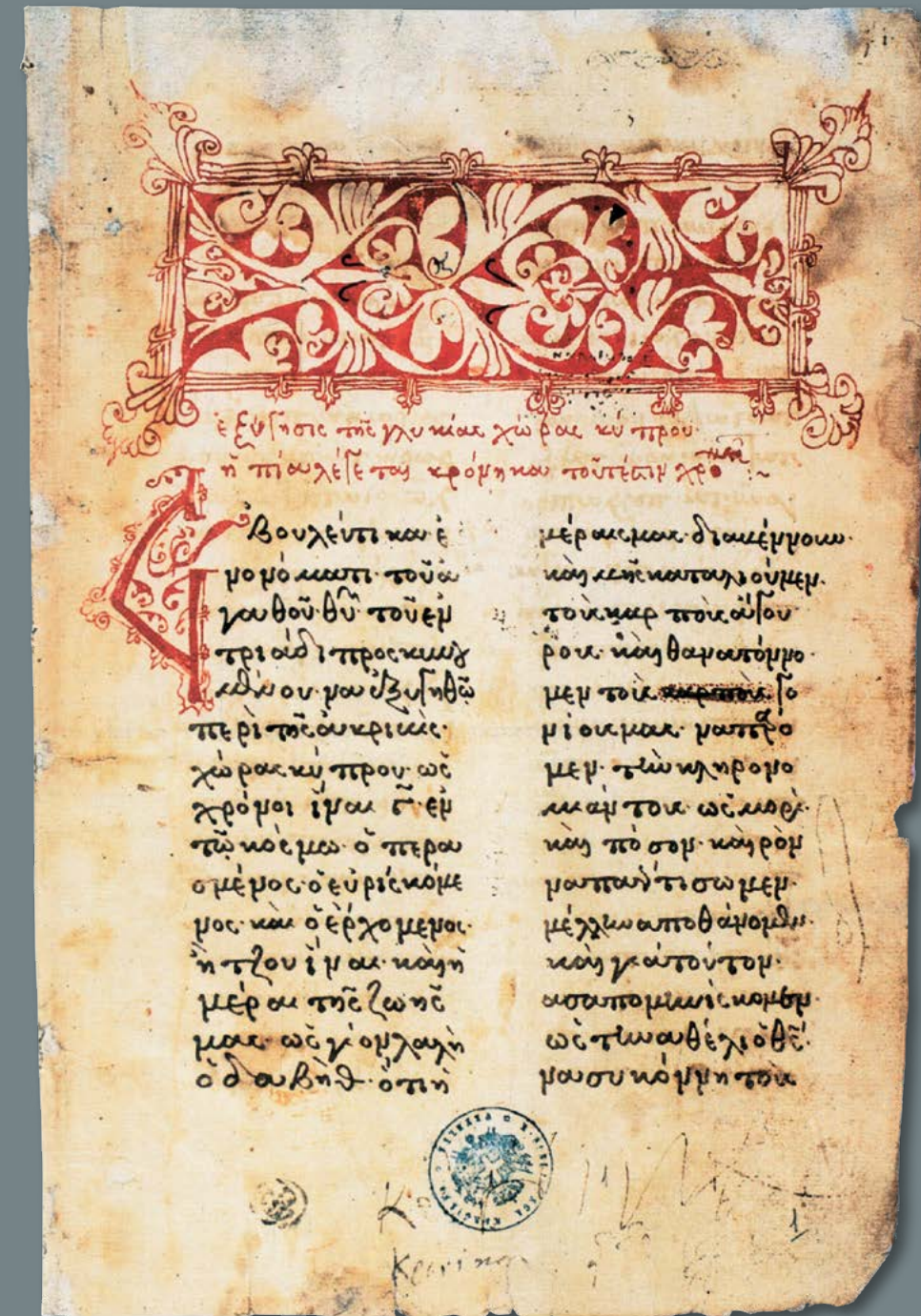
Από την έκδοση: Κλαύδιος Πτολεμαίος, *Cosmographia*, Ουλμ, Lienhart Holle, 1482. (B.2044)

Αξιοποιώντας τα διαθέσιμα ψηφιακά εργαλεία, το Ίδρυμα Σύλβιας Ιωάννου προχώρησε σε ανάδειξη του περιεχομένου επιλεγμένων εκδόσεων σχετικών με τον περιηγητισμό (15ου-18ου αιώνα) και ιδίως των στοιχείων που αφορούν στην Κύπρο. Η ψηφιακή πλατφόρμα INSPIRAL επιτρέπει σε κάθε ενδιαφερόμενο να ανακαλύψει έναν πλούτο πληροφοριών από βιβλία

Η δράση αυτή εντάσσεται σε μια δέσμη ερευνητικών προγραμμάτων τα οποία βασίζονται σε τεκμήρια της Συλλογής του Ιδρύματος Σύλβιας Ιωάννου (λ.χ. βιβλία αλλά και χάρτες έντυποι και χειρόγραφοι), και εκπονούνται σε συνεργασία με ακαδημαϊκούς φορείς, αποσπώντας μάλιστα και διακρίσεις σε διεθνείς διαγωνισμούς στον χώρο των ψηφιακών ανθρωπιστικών επιστημών.

ΣΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ ΤΕΥΧΟΣ **Ειδήσεις Φιλοβιβλων**

- η συνεργασία του «Κήπου Φιλοβιβλων» με τον πολιτιστικό φορέα «Μέλισσα του Ελληνισμού», με έδρα τη Λωζάννη στην Ελβετία. Προώθηση του «Περί Βιβλιοθηκών» στην Ελβετία: δράσεις, έρευνα και καταγραφή βιβλιοθηκών.

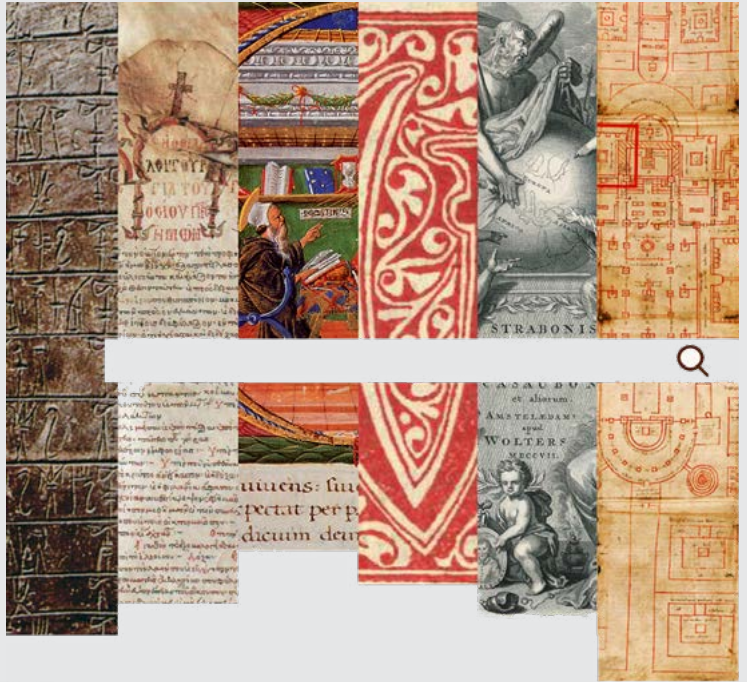

Η αρχή του κειμένου «Εξήγησις της Γλυκείας Χώρας Κύπρου», στο «Χρονικόν» του Λεοντίου Μαχαιρά.

ΠΕΡΙ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ

www.aboutlibraries.gr

Χρήσιμες διευθύνσεις

Περί Βιβλιοθηκών - [aboutlibraries.gr](http://www.aboutlibraries.gr)
<http://www.aboutlibraries.gr>

Κήπος Φιλοβιβλων
<https://www.aboutlibraries.gr/libraries/kipos.jsp>

Ο κατάλογος της έκθεσης «Περί Βιβλιοθηκών»
https://www.aboutlibraries.gr/libraries/htmlDocs/exhibition_catalogue_2022.pdf

Το βίντεο της εκδήλωσης «Περί Βιβλιοθηκών»
<https://www.youtube.com/watch?v=5gfgENITAFk>

Facebook Event Έκθεση «Περί Βιβλιοθηκών»
(ΕΣΗΕΑ, 29/09-25/11/2022)
<https://www.facebook.com/events/633096551645046>

Φιλεκπαιδευτική Εταιρεία – Αρσάκεια - Τοσίτσεια Σχολεία
<https://www.arsakeio.gr/>

Ίδρυμα Σύλβιας Ιωάννου
<https://sylviaioannoufoundation.org/el/>

Επικοινωνήστε μαζί μας

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ &
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ (ΕΚΤ)
Ζεφύρου 56, 17564 Παλαιό Φάληρο
aboutlibraries@ekt.gr | www.ekt.gr

ΚΗΠΟΣ ΦΙΛΟΒΙΒΛΩΝ
Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία
«Κήπος Φιλοβιβλων»
Μουρούζη 12, 10674 Αθήνα
libraries@otenet.gr